

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 450/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Porin Tahkoluodon voimalaitoksen käynnistämisen vaikutuksista sähkön hintaan

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Petri Hurun /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 450/2022 vp:

Mikä vaikutus Porin Tahkoluodon voimalan käynnistämällä olisi sähkön hintaan,

mitä muita huomioon otettavia asioita toiminnan käynnistämiseen liittyy esimerkiksi henkilöstön ja hiilen saatavuuden sekä hinnan lisäksi ja

onko hallituksella valmiutta esittää EU-tason päästökaupan määräaikaista keskeyttämistä tai päästökauppatulojen ohjaamista fossiilisen energian tuotantoon sähkön kuluttajahintojen laskemiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole yksityiskohtaista tietoa yksittäisen sähkömarkkinatoimijan kustannusrakenteesta tai tuotannonsuunnittelusta. Sähkömarkkinatoimijat päättävät itsenäisesti mille markkinoille ne osallistuvat voimalaitoksillaan. Energiavirasto hylkäsi 16.9.2022 Fortumin tarjouksen Meri-Porin voimalaitoksen osallistumisesta tehoreserviin. Fortumin ilmoituksen mukaan se ryhtyy nyt valmistelemaan voimalaitosta kaupallista käyttöä varten. Fortumin mukaan voimalaitokselle tullaan toteuttamaan perusteellinen vuosihuolto ajalla 10.10.- 31.10.2022. Vuosihuollon aikana tehdään huoltotoimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan Meri-Porin voimalaitoksen toiminta tarvittaessa täydellä 560 MW:n teholla. Laitokselle myös rekrytoidaan lisähenkilökuntaa.

Voimalaitoksen hintavaikutus riippuu ennen kaikkea siitä, millä hinnalla Fortum onnistuu hankkimaan polttoainetta, ja kuinka paljon, nykyisessä vaikeassa markkinaympäristössä. Sähkön toimitusvarmuuden kannalta olisi tärkeintä, että voimalaitos olisi käytettävissä huippukulutuksen aikana.

Päästökauppa ei ole syy korkeaan sähkönhintaan eivätkä päästökauppaan tehtävät toimet poistaisi korkean sähkön hinnan ongelmaa. Nykyinen korkea sähkön spot-hinta johtuu siitä, että kaasu on Euroopassa pääosin sähkön rajatuotantomuoto, joka määrittää hinnan. Hinnan nousu johtuu Venäjän kaasuntoimituksien rajoituksista, mikä on nostanut kaasun hinnan kymmenkertaiseksi aiempaan verrattuna. Päästökaupan aiheuttama kustannus on osa fossiilisilla polttoaineilla tuotetun sähkön tuotantokustannusta ja se vaikuttaa sähkön hintaan. Vaikutus on riippuvainen fossiilisilla polttoaineilla tuotetun sähkön määrästä. Suomen hintatasoon vaikuttaa myös Keski-Euroopan sähkömarkkinoiden tuotantomuodot ja hintataso. Päästöoikeuden hinta on sama kaikkialla EU:ssa, hinta muodostuu vapaasti yhteisillä, EU:n laajuisilla markkinoilla. Päästöoikeuden hinnassa on esiintynyt viime aikoina suurta vaihtelua, eikä päästöoikeuden hinta ei ole noussut samassa tahdissa kuin sähkön hinta. Päästöoikeuden hinta oli vuosi sitten syyskuussa noin 62 euroa, tällä hetkellä hinta on noin 70 euroa, käytyään välillä lähes 100 eurossa.

Suomessa tuotettu sähkö on lähes 90 prosenttia päästötöntä ja olemme pitkään panostaneet kotimaiseen uusiutuvaan energiaan. Sen myötä olemme pystyneet monia maita nopeammin irtautumaan venäläisestä tuontienergiasta.

On tärkeää, että päästökaupan piirissä toimiville yrityksille luodaan mahdollisimman vakaa ja ennakoitava sääntely-ympäristö. Yritykset ovat tyypillisesti ennakoineet päästöoikeuden hintavaihteluita suunnittelemalla niiden hankinnan jopa useiksi vuosiksi eteenpäin. Päästökaupan keskeyttäminen loisi merkittävän epävarmuuden tarvittaviin päästöjenvähennysinvestointeihin. Muutos hidastaisi siirtymää pois fossiilisesta tuontienergiasta.

Päästökaupasta saatavat huutokauppatulot ohjataan yleiskatteellisuusperiaatteen mukaisesti valtion budjettiin. Suomi sai vuonna 2021 päästökaupan huutokauppatuloja 353 miljoonaa euroa. Tulojen suuruuteen vaikuttaa keskeisesti päästöoikeuden hinta ja liikkeelle laskettavien päästöoikeuksien määrä järjestelmässä.

Helsingissä 21.09.2022

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

VN/24177/2022-TEM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: